

AH! NE TATLI SAVAŞ OH! WHAT A LOVELY WAR

Sinema, Savaşın
Felaketlerine Yoğunlaşıyor
Cinema Contemplates Disasters of War

Pera Film'in, Goya: Zamanının Tanığı sergisine paralel düzenlenen Ah! Ne Tatlı Savaş programı savaş konusuna ve savaşın yıkımlarına odaklanıyor. Bu serginin de bir parçası olan Goya'nın gravür serisi Savaşın Felaketleri, savaşı zaferden tamamen azade bir biçimde gösteriyor; savaşın bu görsel ifadesinde şövalyece teselliler yok, din merhametsiz ve kederin sonunda kimse günahlarından arınmıyor.

Bu gravür serisine paralel olarak seçilen filmler de sinemanın savaşa mahsus her türlü felaket etrafında şekillenen başyapıtlarından oluşuyor. Savaş hikâyeleri, tarihin çeşitli hayati ve anlamlı olaylarından alınmış: Amerikan İç Savaşı, 1905 Rus İhtilali, Birinci Dünya Savaşı, İspanya İç Savaşı ve İkinci Dünya Savaşı. Program, muhteşem anlatı ve teknik başarılarla sahip çığır açıcı öyküleme yöntemlerini içeriyor ve savaşın sebep olduğu şiddet, trajedi, felaket ve kayıpları ortaya seriyor.

Pera Film's Oh! What a Lovely War program organized in conjunction to the exhibition Goya: Witness of His Time focuses on the theme of war and its casualties. Presented as part of this exhibition, Goya's engraving series The Disasters of War illustrate war, as utterly lacking in glory; it is a vision of war without the consolation of chivalry, religion without mercy, and despair without redemption.

Parallel to this engraving series, the selected films for this program explore cinematic masterpieces centering on the disasters of wars - of all kinds. The war stories are told from a range of crucial and significant events throughout history: American Civil War, 1905 Russian Revolution, World War I, Spanish Civil War and World War II. The program explores groundbreaking methods of storytelling with great narratives and technical achievements, as well as elucidating the violence, tragedies, catastrophes and calamities claimed by war.

BİR ULUSUN DOĞUŞU THE BIRTH OF A NATION

Yönetmen **Director** D.W. Griffith
Oyuncular **Cast** Lillian Gish, Mae Marsh,
Henry B. Walthall
ABD USA, 1915, 194'
siyah-beyaz black and white
Sessiz Silent

Film tarihinde bir dönüm noktası olan *Bir Ulusun Doğuşu'nun* ardından hiçbir şey eskisi gibi olmadı; ne izleyicilerin film izleme şekilleri, ne de sinemacıların yaratma biçimleri. D.W. Griffith'in Amerikan İç Savaşı hakkındaki devasa ağıtı

daha önce yapılanların hepsinden daha zengin ve daha karmaşık bir hikâye sunarak, perde üzerinde hikâye anlatmanın sınırlarını genişletti. Hassas ilişkiler, zamanın hüzünlü akışı ve göz alıcı savaş sahneleri bugün de 1915'te olduğu kadar taze ve yenilikçi görünüyor. Aynı şeyler Griffith'in kendi tiyatrosundan seçtiği muhteşem oyuncular için de geçerli -buna başroldeki çok sevilen Lillian Gish de dahil. Filmin sorunlu bulunan unsurları ise Griffith'in siyah kölelere yönelik küçümseyici tavrı ile Ku Klux Klan'ın kuruluşunun heyecanlı bir şekilde yansıtılışydı. Siyasi görüşleri en iyi ihtimalle naif olarak nitelendirilebilecek olan Griffith, başyapıtının bu yöndeki eleştirileri karşısında samimi bir şaşkınlığa düşmüştür. Protestolara rağmen film bütün diğer filmlerden daha büyük bir gişe başarısı elde etti ve on yıllar boyunca bu rekoru elinde tuttu. Amerikan Başkanı Woodrow Wilson filmi "ışıklandırma ile yazılmış bir tarih" olarak nitelendirdi.

A pivotal moment in film history: after *The Birth of a Nation*, nothing was the same, not the way audiences watched films, not the way filmmakers created them. D.W. Griffith's jumbo-size saga of the American Civil War expanded the boundaries of storytelling on the screen, conveying a richer, more complicated tale than anyone had seen in a film before. The delicate relationships, the sad passage of time, the spectacular battle scenes all look as fresh and innovative today as they did in 1915. So do Griffith's brilliant actors, most of them -including favorite leading lady Lillian Gish- drawn from his regular stock company. What has become increasingly problematic about the film is Griffith's condescending attitude toward black slaves, and the ringing excitement surrounding the founding of the Ku Klux Klan. Griffith, whose political ideas were naive at best, seemed genuinely surprised by the criticism of his masterwork. Despite protests, the film sold more tickets than any other film, a record that stood for decades, and American President Woodrow Wilson famously compared it to "history written in lightning."

AH! NE TATLI SAVAŞ OH! WHAT A LOVELY WAR

Yönetmen **Director** Richard Attenborough
Oyuncular **Cast** Wendy Allnutt, Colin Farrell, Malcolm McFee, Colin Redgrave, Ian Holm
İngiltere UK, 1969, 139', renkli color
İngilizce, Türkçe altyazıyla
English with Turkish subtitles

Joan Littlewood's Theatre Workshop'e ait ünlü bir sahne oyunundan uyarlanan bu film, Birinci Dünya Savaşı'nın türlü çığlıklarını aktarıyor. Film, hayali bir aile olan Smith'ler hakkındaki vinyetler ile en etkili unsurlarını sergiliyor; genellikle yurtsever tonlardaki savaş

şarkıları ve Birinci Dünya Savaşı'nın başlıca figürlerine ait gerçek sözler. Sonraki yıllarda Gandhi ve Chaplin'in hayatları üzerine film yapan Richard Attenborough, bu ilk yönetmenlik denemesinde İngiliz oyuncular arasından Olivier, Gielgud ve Richardson'ın da bulunduğu sarsıcı bir oyuncu kadrosu oluşturmuş. John Mills gelmiş geçmiş en dik kafalı generallerden biri rolünde, binlerce şehit sayesinde kazanılmış toprakların neşe içinde ölçümünü yapıyor. Bu filmde ironik ve sinisi biçimlerde kullanılmış olan, aslında cephede dökülen kanların üstünü örten bu şen vatansız şarkılar da tarihi olarak hayranlık uyandırıcı cinsten.

Based on a celebrated anti-war stage play produced by Joan Littlewood's Theatre Workshop, the film chronicles the various madnesses of the World War I. Along with vignettes involving the members of the fictional Smith family, the film lands its punches with a two-pronged attack: by using the songs of the war, mostly patriotic; and by using the real-life words of various figures from WWI. Richard Attenborough, who would later explore the lives of Gandhi and Chaplin, first made his way to the director's chair here, and he enlisted a staggering who's who of his fellow British actors for roles in the large ensemble: Olivier, Gielgud, and Richardson among them. John Mills plays the most bull-headed of the generals, blithely measuring out yards of territory gained by the thousands of casualties involved. The songs are a historically fascinating lot, mostly given an ironic or sinister treatment in this incarnation, as jolly patriotic tunes that mask the utter carnage at the front.

POTEMKİN ZIRHLISI BATTLESHIP POTEMKİN

Yönetmen **Director** Sergei M. Eisenstein
Oyuncular **Cast** Aleksandr Antonov,
Vladimir Barsky, Grigori Aleksandrov
Sovyetler Birliği Soviet Union, 1915, 75',
siyah-beyaz black and white
Sessiz Silent

Sergei Eisenstein'in devrim yaratılan uzun metrajlı filmi uzun bir süre için, pek çoklarının sonradan ne denli canlandırıcı bir sinematik deneyim yarattığını unuttuğu, montaj kurgunun başlıca örneği olarak görüldü. 1905 İhtilali'nin 20. yıldönümü kutlaması için yapılan bu filmde Eisenstein, isyanı bir mikrokozmos ölçeğinde, Potemkin zirhlisinde yaşanmış olan gerçek bir ayaklanmanın perdedeki canlandırılması ile anlatıyor. Hikâye, ezilen işçi sınıfının (bu durumda gönüllü bahriyeliler) gelecek yıllardaki devrimcileri önceleyen nitelikteki Vakulinchuk karakteri etrafında örgütlenerek kendilerini ezenleri alaşağı edışı hakkında partinin alışlagelmış çizgisinden bir mesaj aktarıyor. Film, Odessa Merdivenleri kıyımı sahnesi ile doruğa ulaşır. Eisenstein itinalı direktifleri ile geniş hareket şeritleri, bir ritim yaratan çeşitli uzunluktaki çekimler, perspektif ve şok etkisi yaratan yakın çekimler ve yorumda bulunmaktan kaçınmayan sembolik bir imgelem kurgular ve böylece film tarihinin en heyecan verici sekanslarından birine imza atmış olur. Eisenstein'in filmi hiç şüphesi Marksist propagandanın bir ürünüdür; ancak bu başyapıtın gücü vazında değil, şiirinde yatar.

Sergei Eisenstein's revolutionary feature has so long stood as a textbook example of montage editing that many have forgotten what an invigoratingly cinematic experience he created. A 20th-anniversary tribute to the 1905 revolution, Eisenstein portrays the revolt in microcosm with a dramatization of the real-life mutiny aboard the battleship Potemkin. The story tells a familiar party-line message of the oppressed working class (in this case the enlisted sailors) banding together to overthrow their oppressors (the ship's officers), led by proto-revolutionary Vakulinchuk. The film climaxes in the justly famous (and often imitated and parodied) Odessa Steps massacre. Eisenstein edits carefully orchestrated motions within the frame to create broad swaths of movement, shots of varying length to build the rhythm, close-ups for perspective and shock effect, and symbolic imagery for commentary, all to create one of the most cinematically exciting sequences in film history. Eisenstein's film is Marxist propaganda to be sure, but the power of this masterpiece lies not in its preaching but its poetry.

KANATLAR WINGS

Yönetmen **Director** William A. Wellman
Oyuncular **Cast** Clara Bow, Charles 'Buddy' Rogers, Richard Arlen
ABD USA, 1927, 145', siyah-beyaz **black and white** Sessiz **Silent**

Kanatlar en iyi film dalında Oscar ödülü kazanan iki sessiz filmde biridir; diğeri ise 84. Oscar ödülleri arasında en iyi film ödülünü kazanan *Artist*'tir. 1927 yılında gösterime giren bu zarif sessiz film klasiği, en iyi film dalında Oscar kazanan ilk film olma ünvanına sahip. Birinci Dünya Savaşı sırasında geçen film, muhteşem oyunculuk ile inanılmaz dublörler ve büyüleyici hava çekimlerini bir araya getirerek romantizm, erkek dostluğu, kahramanlık, trajedi ve savaş ortamında masumiyetin kaybı üzerine sofistike ve sürükleyici bir hikâye sunuyor. Orta sınıfa mensup Jack Powell (Buddy Rogers) ile zengin David Armstrong (Richard Arlen), lisenin en güzel kızı Sylvia Lewis (Jobyna Ralston) için rekabet etmekte, bu sırada daha canlı bir mizaca sahip olan Mary Preston'ın (Clara Bow) Jack'e duyduğu aşk fark edilememektedir. Savaşın çıkması ile herkesin hayatı değişir. Film tarihinin, aralarında Amerikan Havaçılık Kuvvetlerinde görevli dublörlerin oynadığı bazı çok tehlikeli muharebe çekimlerinin de bulunduğu en iyi savaş sahnelerinden bazılarını içeren

Kanatlar, Amerikan sinemasının değeri yeteri kadar bilinmemiş başyapıtlarından biri olarak yüksekten uçan bir yapıt. Film, savaş sırasında genç ve yürekli olmanın güzel bir portresini sunuyor.

Wings was the first of two silent films, the other being *The Artist* at the 84th Academy Awards, to win the Academy Award for Best Picture. Released in 1927, this elegant silent classic, is famed for being the first ever winner of an Oscar for Best Motion Picture. Set during World War I, *Wings* blends great acting with incredible stunts and mesmerizing aerial cinematography to weave a complex and riveting tale of romance, male friendship, heroism, tragedy, and loss of innocence in the slaughterhouses of war. Middle class boy Jack Powell (Buddy Rogers) and rich boy David Armstrong (Richard Arlen) are rivals for the attentions of high society beauty Sylvia Lewis (Jobyna Ralston), while the less showy but more spirited Mary Preston's (Clara Bow) secret love for Jack goes unnoticed. *Everyone's lives change with the outbreak of the war. Containing some of the greatest battle scenes in film history, including dogfights featuring daredevil stunts performed by the US Army Air Corps, Wings flies high as one of the unsung masterpieces of American cinema. The film is a beautiful portrait of youth and great-heartedness in war.*

ÇANLAR KİMİN İÇİN ÇALIYOR FOR WHOM THE BELL TOLLS

Yönetmen **Director** Sam Wood
Oyuncular **Cast** Gary Cooper, Ingrid Bergman, Akim Tamiroff
ABD USA, 1943, 170', renkli **color** İngilizce, Türkçe altyazıyla **English with Turkish subtitles**

Ernest Hemingway'in romanından uyarlanan *Çanlar Kimin İçin Çalıyor*, İspanya İç Savaşı'nın çalkantılı günlerinde geçen romantik bir drama. Gary Cooper, bir İspanyol gerilla çetesi ile birlikte savaşan idealist Amerikalı Robert Jordan rolünde oynuyor. Düşmanın ilerleyişini sekteye uğratmak için hayatı öneme sahip bir köprüyü havaya uçurmak ile görevlendirilmiş. Düşman birlikleri tarafından istismar edilmesinin ardından savaşa katılan genç bir köylü kızı olan Maria'ya (Ingrid Bergman) aşık oluyor. Gerilla çetesinin her daim sarhoş olan lideri Pablo (Akim Tamiroff), Maria'ya yönelik hislerinden dolayı Jordan'a tepki duyuyor ve sabotaj sırasında Jordan'a yardım etmeyi reddediyor. Pablo'nun karısı Pilar (Oscar ödüllü Katina Paxinou) ise gerilla çetesinin kontrolünü eline alıp, sabotaj bittikten sonra oradan hızla kaçmak için atları ayarlayarak Jordan'a yardım eder. *Çanlar Kimin İçin Çalıyor*, Hemingway'in romanının, muhteşem performanslar ile ateşli aşk sahneleri içeren ve birinci sınıf bir Technicolor görseleliğe sahip, uzun ve sadık bir uyarlaması.

Based on the novel by Ernest Hemingway, *For Whom the Bell Tolls* is a romantic drama set against the turbulent tapestry of the Spanish Civil War. Gary Cooper plays Robert Jordan, an idealistic American fighting with a Spanish guerilla band. He is assigned to blow up a crucial bridge in order to halt the enemy's progress. He falls in love with Maria (Ingrid Bergman), a young peasant girl who's joined the fight after being ill-used by enemy troops. Pablo (Akim Tamiroff), the eternally drunken leader of the guerillas, resents Jordan's attentions toward Maria, and he refuses to help Jordan in his sabotage work. Pablo's wife Pilar (Oscar-winner Katina Paxinou) takes over command of the guerillas and helps Jordan by arranging horses for the band's departure after their job is done. *For Whom the Bell Tolls* was a long, faithful adaptation of the Hemingway novel, with excellent performances, torrid love scenes, and first-rate Technicolor photography.

İSPANYOL TOPRAĞI THE SPANISH EARTH

Yönetmen **Director** Joris Ivens
Oyuncular **Cast** Manuel Azaña, José Díaz, Dolores Ibárruri
ABD USA, 1937, 52', siyah-beyaz **black and white** İngilizce, Türkçe altyazıyla **English with Turkish subtitles**

Film; İç Savaş sırasında paramparça olan İspanya'da insanların ortak çıkarları için çalışıp savaşmaları üzerine dikkat çekici ve benzersiz bir tarih kaydı sunuyor. Filmin odağında küçük bir köy olan Fuenteduena ele alınıyor. Kasaba sakinleri burada feodal toprak sahiplerinden yeni alınmış olan kuru ve sert toprağı sulamak için bir yöntem geliştirirler. Çabalarının Madrid'i savunuların hayatta kalmalarını sağlayacak yemeği üretmesini ummaktadırlar; "halkın ordusu", Francisco Franco'nun askeri diktatörlüğüne karşı demokrasi için savaşmaktadır. Tarihi öneme sahip olan film, ülkelerini Franco'nun tiranlık yıllarından kurtarmayı ümit etmiş olan demokratik güçlerin bir vasiyetidir. En önemlisi, Fuenteduena ve köylülerinin hafızalardan çıkmayacak görüntülerinden oluşmasıdır. Özgün halinde, filmin genç bir oyuncu tarafından yalın ve keskin bir dille anlatılması düşünülmüştü. O genç oyuncu Orson Welles idi. Ancak sonradan sesinin yeteri kadar kuvvetli olmadığına karar verilmesinin üzerine Hemingway kendi kelimelerini bizzat seslendirdi.

The film is an outstanding all-time classic chronicle of men working and fighting for the common good in war-torn Spain during the Spanish Civil War. The spotlight is on the small village of Fuenteduena. Here the townspeople have instituted a strategy for irrigating the dry and hard earth that had just been appropriated from feudal landowners. They hope that their efforts will yield the food that will sustain the defenders of Madrid; the "army of the people" fighting for democracy against the military dictatorship of Francisco Franco. This historically important film is a moving testament to the democratic forces, which hoped to spare their nation from what was to prove to be years of tyranny under Franco. There is memorable footage of Fuenteduena and its villagers. Originally the film's stark and poignant narration was to be spoken by a young actor named Orson Welles. However, it was determined that his voice was not forceful enough. Hemingway himself stepped in to read his own words.

2 MAYIS MAY - 24 HAZİRAN JUNE 2012

GÖSTERİM PROGRAMI SCREENING SCHEDULE

MAYIS MAY

2 ÇARŞAMBA WEDNESDAY
19:00 Kanatlar Wings

6 PAZAR SUNDAY
14:00 Bir Ulusun Doğuşu
The Birth of a Nation

11 CUMA FRIDAY
19:00 Ah! Ne Tatlı Savaş
Oh! Whata Lovely War

12 CUMARTESİ SATURDAY
17:00 Potemkin Zirhlisi
Battleship Potemkin

13 PAZAR SUNDAY
15:00 Kanatlar Wings
17:00 Bir Ulusun Doğuşu
The Birth of a Nation

20 PAZAR SUNDAY
14:00 İspanyol Toprağı
The Spanish Earth
15:00 Çanlar Kimin İçin Çalıyor
For Whom the Bells Toll

24 PERŞEMBE THURSDAY
19:00 Kanatlar Wings

26 CUMARTESİ SATURDAY
14:00 Kanatlar Wings
17:00 Ah! Ne Tatlı Savaş
Oh! Whata Lovely War

27 PAZAR SUNDAY
14:00 Potemkin Zirhlisi
Battleship Potemkin
16:00 Çanlar Kimin İçin Çalıyor
For Whom the Bells Toll

HAZİRAN JUNE

1 CUMA FRIDAY
19:00 Çanlar Kimin İçin Çalıyor
For Whom the Bells Toll

9 CUMARTESİ SATURDAY
13:00 İspanyol Toprağı
The Spanish Earth
14:00 Ah! Ne Tatlı Savaş
Oh! Whata Lovely War

10 PAZAR SUNDAY
14:00 İspanyol Toprağı
The Spanish Earth
15:00 Çanlar Kimin İçin Çalıyor
For Whom the Bells Toll

20 ÇARŞAMBA WEDNESDAY
19:00 Potemkin Zirhlisi
Battleship Potemkin

22 CUMA FRIDAY
19:00 Bir Ulusun Doğuşu
The Birth of a Nation

24 PAZAR SUNDAY
14:00 Ah! Ne Tatlı Savaş
Oh! Whata Lovely War
17:00 Potemkin Zirhlisi
Battleship Potemkin

Müze Ziyaret Saatleri
Museum Hours
Salı - Cumartesi **Tuesday to Saturday**
10.00 - 19.00
Pazar **Sunday**
12.00 - 18.00

Müze Pazartesi günleri kapalıdır.
The museum is closed on Monday.

Müze Giriş Ücretleri
Museum Entrance Charges
Tam **Adults** 10 TL
İndirimli **Concessions** 5 TL

SUNA VE İNAN
KIRIÇ VAKFI